

SEMMELWEIS EGYETEM

SZEMÉSZETI KLINIKA

1085 Budapest, Mária utca 39.

EGYSÉGSZINTŰ MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

ÁLTALÁNOS SZEMÉSZETI AMBULANCIA

Készítette:	2016. 02. 01.	A dokumentáció kódja:	SE-SZEM-ALTA-EMSZ
<u>Dr. Schneider Miklós</u> egyetemi tanáregéd	Dátum	Változat száma:	01
Jóváhagyta:	2016. 02. 01.	Érvénybelépés időpontja:	2016. 02. 01.
<u>Prof. Dr. Nagy Zoltán Zsolt</u> klinikaigazgató	Dátum	Oldalak száma:	14
MIR szempontból ellenőrizte:	2016. 02. 01.	Mellékletek/ adatlapok száma:	12
<u>Dr. Dunai Árpád</u> minőségfejlesztési vezető	Dátum		

MÓDOSÍTÁSOK JEGYZÉKE

Módosította Dátum/Aláírás	Változat száma	Módosított oldalszám	Jóváhagyta Dátum/Aláírás	Kibocsátás időpontja

Nyilvántartott példány: Munkapéldány: A példány sorszáma:

EGYSÉGSZINTŰ MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

Általános szemészeti ambulancia

TARTALOMJEGYZÉK

1. AZ EGYSÉG ELNEVEZÉSE, HELYE, JOGÁLLÁSA	2
2. A RÉSZLEG SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE	3
3. AZ EGYSÉG HUMÁNERŐFORRÁSA.....	3
4. AZ EGYSÉG TÁRGYI ERŐFORRÁSAI.....	3
5. AZ EGYSÉG FELADATA	3
5.1 AZ ÁLTALÁNOS SZEMÉSZETI AMBULANCIA FELADATA.....	3
5.2 A SPECIÁLIS SZEMÉSZETI AMBULANCIÁK FELADATA.....	4
5.3 KONZÍLIÁRUSI FELADAT	4
5.4. OKTATÁSI FELADAT.....	4
6. AZ EGYSÉG MŰKÖDÉSI RENDJE.....	4
6.1. MUNKAREND.....	4
6.1.1 <i>A rendelés helye.....</i>	<i>4</i>
6.1.2 <i>A rendelési ideje és időbeosztása.....</i>	<i>5</i>
6.2. KAPCSOLATTARTÁS.....	5
6.3. HELYSÉGEK ZÁRÁSA.....	6
6.4. ÉRTEKEZLETEK.....	6
7. A MUNKA FOLYAMAT(OK) LEÍRÁSA.....	6
7.1 A BETEGFOGADÁS RENDJE.....	6
7.2. A BETEGVIZSGÁLAT RENDJE	8
7.3. AZ IRÁNYDIAGNÓZIS FELÁLLÍTÁSÁT KÖVETŐ TEENDŐ	9
7.4. A BETEG ELBOCSÁTÁSA	10
7.5. A RENDKÍVÜLI ESETEKBEN KÖVETENDŐ TEVÉKENYSÉGEK RENDJE	11
7.6. EGYÉB A BIZTONSÁGOT ÉRINTŐ RENDKÍVÜLI ESEMÉNYEK	11
7.7. AKUT ÉLETVESZÉLY	11
7.8. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	12
7.9. BETEGEK REKLAMÁCIÓJÁNAK KEZELÉSE	12
8. KAPCSOLATTARTÁS MÁS EGYSÉGEKKEL, INTÉZMÉNYEKKEL.....	12
9. KÉPZÉS, TOVÁBBKÉPZÉS.....	12
10. ANYAGOK, ESZKÖZÖK RENDELÉSE.....	12
11. DOKUMENTÁCIÓ.....	13
11.1. A DOKUMENTÁCIÓ KEZELÉSE	13
11.2. JELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG	13
12. AZONOSÍTÁS, NYOMON-KÖVETHETŐSÉG	13
13. TAKARÍTÁS	13
14. HULLADÉKKEZELÉS MÓDJA	13
15. HIVATKOZÁSOK LISTÁJA	13
16. MELLÉKLETEK, ADATLAPOK JEGYZÉKE.....	14

1. AZ EGYSÉG ELNEVEZÉSE, HELYE, JOGÁLLÁSA

A Járóbeteg Részleg egészségügyi szolgáltatás nyújtására jogosító működési engedélyét az ÁNTSZ Fővárosi Intézete adta ki.

EGYSÉGSZINTŰ MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

Általános szemészeti ambulancia

A **Részleg** a kapcsolt fekvőbeteg osztályokkal, a klinikai diagnosztikus egységekkel az intézményen belül önálló szervezeti és interdiszciplináris egységként működnek.

A Szemészeti Klinikán az általános szemészeti ambulancia mellett hat speciális szakambulancia működik, amelyek havi rendelési óraszama az ÁNTSZ-szel kötött szerződés szerint alakult.

A speciális szakambulanciák működését önálló egységszintű működési szabályzatok szabályozzák.

SE-CA-EMSZ	Cornea Szakambulancia
SE-RET-EMSZ	Retina Szakambulancia
SE-GLA-EMSZ	Glaucoma Szakambulancia
SE-GYERA-EMSZ	Gyermekszemészeti Szakambulancia
SE-PLAS-EMSZ	Onkológiai- és Rekonstrukciós Sebészeti Ambulancia
SE-UVE-EMSZ	Uveitis Szakambulancia

2. A RÉSZLEG SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

Az általános szemészeti ambulanciát a klinika igazgatója által kinevezett ambulanciavezető vezeti. Emellett az ambulancián munkaidőben az orvosi beosztásban kijelölt orvosok és asszisztensnők dolgoznak.

3. AZ EGYSÉG HUMÁNERŐFORRÁSA

Az általános szemészeti ambulancián egy vagy több szakorvos és 2-4 szakorvos jelölt dolgozik folyamatosan. Akadályoztatás esetén az orvosok helyettesítéséről az ambulancia vezetője, az asszisztensek helyettesítéséről a Klinika ápolási vezetője gondoskodik.

4. AZ EGYSÉG TÁRGYI ERŐFORRÁSAI

Az általános ambulancia három helyiségből áll. Itt folynak az általános szemészeti szakrendelések. A többi szakrendelés a klinika egyéb orvosi vizsgálóiban történik. A helyiségek a szakmai minimumfeltétel rendszerben előírt követelményeknek megfelelnek, a működés feltételeik biztosítottak. A rendelkezésre álló tárgyi eszközökről, műszerekről összefoglaló listák állnak rendelkezésre.

5. AZ EGYSÉG FELADATA

5.1 Az általános szemészeti ambulancia feladata

Munkaidőben a klinikára érkező betegek – sürgősségi ellátást igénylő személyek, előjegyzett, kontrollra visszarendelt, ill. beutalóval rendelkező járóbetegek, vagy mentővel érkező beutalt betegek első vizsgálat, ellátása, ill. szükség esetén fekvőbeteg osztályra helyezése. Gyógyító ellátás

EGYSÉGSZINTŰ MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

Általános szemészeti ambulancia

részét képezi az egészségügyi ellátás országosan hatályos rendjéhez kapcsolódó gyógyító-, gondozó- és megelőző tevékenység a szemészet területén.

5.2 A speciális szemészeti ambulanciák feladata

Az adott szemészeti területen a progresszív betegellátás keretében más szakorvos vagy családorvos által előjegyzett betegek vizsgálata és ellátása ill. az ambulancia által gondozott betegek rendszeres kontrollvizsgálata. Tevékenységüket külön EMSZ szabályozza.

5.3 Konziliáriusi feladat

A gyógyító tevékenység során szükségessé válhat az Egyetem más intézményei (belső és külső klinikai telep egységei, egyéb intézmények) számára szemészeti konziliáriusi feladat ellátása.

Munkaidőben a mozgásképes, vagy szállítható beteg vizsgálatára az ambulancián kerül sor. Ehhez a Medsol rendszerben feladott vizsgálatkérés, valamint a beteg orvosi dokumentumainak átküldése (kórlap, vizsgálati eredmények) szükséges. Munkaidőben történő helyszíni konzílium kérés esetén – ha a beteg állapota, vagy a távolság (pl. Ortopédiai Klinika) nem teszi lehetővé a beteg átszállítását – a konzíliumot az ambulanciavezető által kijelölt szakorvos adja.

Ügyeleti időben a mozgásképes, vagy szállítható beteg vizsgálatát a klinika ügyeletes végzi, a külső konzíliumot az erre a célra kijelölt készenléti ügyeletes adja. Minden esetben szükséges a vizsgálatkérés feladása a Medsol rendszerben. A beteg adatai minden konzílium után bekerülnek az ambuláns Medsol rendszerbe, a konziliáriusi vélemény ugyancsak a Medsol rendszerben kerül rögzítésre.

5.4. Oktatási feladat

Az általános szemészeti ill. speciális ambulanciákon és szakrendelésen dolgozó orvosok oktatási tevékenységük során orvostanhallgatók, rezidensek, szakorvosjelöltek, optometrista-jelöltek és szakasszisztensek oktatását végzik. Ezenkívül ellátnak – a fő szakmai profiloknak megfelelően – továbbképző feladatokat is, családorvosok, kórházi orvosok számára.

6. AZ EGYSÉG MŰKÖDÉSI RENDJE

6.1. Munkarend

Általános ambulancia:

Hétfő – péntek 8.00-16.00h

A betegeknek délelőtt 8:00 és 10:00 óra között van lehetőségük bejelentkezni. Sürgősségi esetek ill. az egyetemen belüli konzíliumok minden esetben elsőbbséget élveznek.

6.1.1 A rendelés helye

A szakrendelések egyes helyiségekben történő elhelyezéséről a vonatkozó minimum feltételekben foglaltak figyelembe vételével a szakrendelést vezetővel egyeztetve a klinika igazgatója dönt. A szakrendelés helye a földszinti ambulancia (három helyiség).

EGYSÉGSZINTŰ MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

Általános szemészeti ambulancia

6.1.2 A rendelési ideje és időbeosztása

A szakrendelések **rendelési idejét és időbeosztását** az intézetnek az OEP-el kötött szerződése alapján a szakrendelést vezetőikkel történő egyeztetések után a klinika igazgatója határozza meg.

Az aktuális állapotot tükröző összefoglalás a klinikai igazgatójánál található meg. A rendelési idő betartásáért a mindenkor szakrendelést végző orvos (ok) felelős(ek).

Ha az orvos(ok) a rendelésen nem tud(nak) megjelenni, a helyettes orvos(ok) személyét az intézet igazgatója jelöli ki. A helyettesítésről tájékoztatni kell a szakrendelést segítő asszisztent, illetve a felvételi iroda adminisztrátorait.

Ha az orvos késve jelenik meg, ill. a rendelés során más klinikai kötelezettsége adódik (pl. sürgős konzílium, oktatási feladat stb.), erről az asszisztens, ill. a felvételi iroda dolgozója szóban tájékoztatja a várakozó betegeket, ill. várhatóan hosszabb (egy órán túli távollét esetén az intézet igazgatója erre az időtartamra helyettesítést jelöl ki).

A rendelés megkezdése előtt meg kell győződni a rendelő megfelelő higiénés állapotáról, tisztaságáról, az esetlegesen felhasználandó steril eszközök állapotáról, a berendezések működéséről, az adminisztrációhoz szükséges dokumentumok hiánytalanságáról, a gyógyszerek felhasználható állapotáról. Fentiekért a szakrendelést vezető asszisztens, ill. távollétében az intézetvezető főnövér a felelős, aki, ha lehetséges, kijavítja az észlelt hiányosságot, illetve megteszi a szükséges javító intézkedéseket. Ha a hiányosságot nem tudja elhárítani, akkor az észlelt hiányosságokról tájékoztatja a szakrendelés vezető orvosát, hogy az a szükséges intézkedéseket megtehesse.

A járóbeteg rendelésre az asszisztens biztosítása az ápolási vezető feladata. Ha az asszisztensnő tervezetten távol van a rendelés idején, akkor az ápolási vezető a szakrendelést végző orvossal egyeztetve kijelöli a helyettes személyét. Ha az asszisztens hirtelen akadályoztatás miatt a rendelés idejére nem jelenik meg, erről a szakrendelést vezető orvos haladéktalanul tájékoztatja a klinikai ápolási vezetőjét (vagy akadályozottsága esetén a mindenkor helyettesét), aki gondoskodik a helyettesítés megszervezéséről.

6.2. Kapcsolattartás

Szabályozást lásd SE-MK 7.2.3. Kapcsolattartás az egyetemi polgárokkal, partnerekkel és a betegekkel fejezeténél.

A követelmények kiterjednek a betegekre, a hozzátartozókra, illetve az egészségügyi szolgáltatást igénylőkre és a szerződéses partnerekre, ügyfelekre. A feladatok végrehajtása során a Klinika egységei és dolgozói kötelesek együttműködni a hatékony gyógyító ellátás és a vállalt szolgáltatások sikeres teljesítése érdekében minden partnerrel.

Az általános szemészeti ambulancia ill. a speciális ambulanciák nagyszámú beteget gondoznak, akik rendszeresen visszajárnak kontroll vizsgálatokra. A gyógyító személyzet és a betegek rendszeres, személyes kapcsolata elengedhetetlen feltétele az eredményes gyógyító munkának. A betegeknek ellátásuk során tájékoztatást és ajánlást kapnak a betegségüknek megfelelő életmód-változtatásról, a gyógyszerek szedésének módjáról, a lehetséges mellékhatásokról.

Rendszeresen oktatjuk a betegeket a szemcseppek, gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök helyes használatára. Ebben szakasszisztens is részt vesz. Ha szükséges, akkor a beteget, vagy

EGYSÉGSZINTŰ MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

Általános szemészeti ambulancia

hozzátartozóját oktatni kell az otthon végzendő feladatokra. Bizonyos szakrendeléseken a betegség természetéből adódóan a gondozásra szoruló betegek családtagjainak rendszeres tájékoztatása, ill. a gyógyító / ápoló feladatokba való bevonása is megtörténik.

6.3. Helyiségek zárása

Az általános ambulancia helyiségeit a rendelési idő után az asszisztenszónő zárja be. Ügyeleti időben az ügyeletes orvos nyitja, ill. zárja az ambulancia helyiségeit.

6.4. Értekezletek

Az ambulancián dolgozó orvosok részt vesznek a reggeli, klinikai munkaértekezleteken. Itt terjeszthetik elő kéréseiket, észrevételeiket. Az ambulancia dolgozói belső eseti megbeszélést az ambulanciavezető megítélés alapján időszakosan tartanak.

7. A MUNKAFOLYAMAT(OK) LEÍRÁSA

7.1 A betegfogadás rendje

Az általános ambulancia a 6.1. szerinti rendelési időben fogad betegeket.

Ezt követően az ügyeleti idő kezdetétől ügyeleti ellátás működik, melyet az ügyeletes orvosok végeznek el. Az ügyeleti idő kezdetétől másnap reggel 8 óráig, péntek esetében hétfő reggel 8 óráig (ünnep- és munkaszüneti napokon 24 órán át) terjedő időszakban ügyeleti ellátás keretében ügyeleti ambulancia üzemel. Az ügyeleti szemészeti ambulanciát a mindenkori ügyeletes a teljes klinikai (fekvőbeteg osztály, műtő, személyzet, stb.) háttérrel üzemelteti.

Az általános ambulancia az új (korábban a klinikán még nem járt) betegeket, ill. ugyanazzal a diagnózissal a Klinikán egy éven belül nem kezelt, és sürgősségi ellátást nem igénylő betegeket a rendelési időben előjegyzés nélkül fogadja. A vizsgálatra bejelentkezés ideje reggel 8:00 és 10:00 óra között van. Kivételt képeznek ez alól a szomszédos klinikák fekvőbetegei, akiknek kezelőorvosuk konzíliumot kér, ill. azok a betegek, akik kezelőorvosukkal ettől eltérő kontroll időpontot egyeztettek előzetesen.

A klinikán egy éven belül ugyanazzal a szemészeti betegséggel már vizsgált, kontrollra jelentkező betegek telefonon érdeklődhetnek kezelőorvosuk esetleges várható távollétéről az ambulancia asszisztenszónájánál, ill. kezelőorvosuktól. Amennyiben előzetesen nem érdeklődtek és az őket már korábban ellátó orvos távol van, az ambulanciára állandóan vagy helyettesként beosztott szakorvos, ill. szakorvosjelölt fogadja őket.

A szakmai szempontok alapján sürgősségi ellátást igénylő beteget az általános ambulancia szintén soron kívül fogadja. A sürgősség megítélése is az ambuláns szakorvos feladata.

A szakrendelésre és az ambulanciára érkező beteget a betegfelvételi iroda adminisztrátora fogadja. A betegnek kötelezően be kell mutatnia a személyi azonosságát igazoló dokumentumait és TAJ kártyáját ill. amennyiben beutalóval érkezik, a beutalóját. Az adminisztrátor a beteg adatait a központi számítógépes rendszerben nyilvántartásba veszi az általános ambulanciára, ill. a megfelelő szakrendelésre, érkezési sorrendben. A beutalót (az esetleg mellékelt orvosi dokumentációt) ezután a betegnek visszaadja, a beteg pedig beviszi a megfelelő vizsgáló helyre, és átadja az ott dolgozó

EGYSÉGSZINTŰ MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

Általános szemészeti ambulancia

asszisztensnek vagy orvosnak. A TAJ kártyát, személyi igazolványt, útlevelet a betegnek a felvételi iroda adminisztrátora szintén visszaadja, ezt már a vizsgáló orvosnak újra bemutatni nem kell. A nyilvántartásba vételkor az adminisztrátor ellenőrzi, hogy a beteg nincs-e fekvőbetegként regisztrálva más kórházban, ill. rendelkezik-e érvényes TAJ kártyával és rögzíti a beteg telefonszámát.

A biztosítással nem rendelkező külföldi betegek, valamint a beutalóval (saját kérésre jelentkező), vagy biztosítással nem rendelkező magyar betegek esetében, amennyiben nem életmentésről van szó, az erre kiképzett adminisztrátor – az orvos rendelkezései után – a beteget tájékoztatja a vizsgálat várható költségéről, melyet a beteg táblázatos formában kinyomtatva a felvételi irodában megtekinthet. Amennyiben a beteg vállalni tudja a fenti összeg készpénzben történő kifizetését (a térítési díj egyéb módon történő rendezésére nincs lehetőség), a felvételi irodán dolgozó adminisztrátor formanyomtatványt tölt ki a beteg adataival és ezen feltünteti a vizsgálat várható költségét is. A beteg ezt aláírja. Miután a beteg sorra került és a szemészeti vizsgálatot az általános ambulancia orvosa elvégezte, és ezt a formanyomtatványon a vizsgálatot végző orvos aláírásával és pecsétjével igazolta, a nyomtatványt a felvételi iroda munkatársa beviszi a gazdasági irodába, a beteg itt készpénzben kifizeti a kívánt összeget és a gazdasági iroda vezetője (az ő távollétében a felvételi iroda munkatársa) számlát állít ki a beteg számára a befizetett összegről.

Életmentő beavatkozást az orvos haladéktalanul elvégez minden beteg esetében, ill. a beteg lehetőség szerint minél előbb a Klinika őrző részlegén helyezendő el. A magyar állampolgárságú, de nem biztosított és a külföldi állampolgárságú, de az adott állammal való államközi szerződés alapján térítésmentes beteg nem fizet ezért később térítési díjat. Más esetekben az orvos a betegellátás dokumentálása mellett, amikor már a beteg állapota megengedi, a beteget felvilágosítja az addig történt ellátásról és az olyan intézménybe való átszállítás lehetőségéről, ahol az ellátás esetleg térítésmentesen megoldható. Távozás előtt a betegnek a számlát rendeznie kell.

A betegek fogadása az általános ambulancián lehetőség szerint az érkezési sorrend figyelembevételével történik. Ez alól kivételt képeznek és emiatt időbeli csúszást okozhatnak a szakmai szempontok alapján sürgősnek ítélt, illetve a mentőszolgálat által szállított és a más klinikákról konzíliumba küldött fekvőbetegek, akiknek az ellátása soron kívül történik. A kivételt képező betegek száma előre nem kiszámítható, így időbeli csúszás előfordulhat.

Tekintettel arra, hogy a Klinikán több nyelven is oktatás folyik, az ambulanciára beosztott több hallgató vagy rezidens gyakran jelen van a betegvizsgálatnál. A beteget erről behívását követően szóban tájékoztatnia kell az orvosnak és szóbeli beleegyezését kérni. Az orvosi titoktartás a betegvizsgálatnál jelenlévő összes személyre vonatkozik.

A beteg behívása után az asszisztens vagy az orvos a beteg adatait előhívja a számítógépes rendszerben, megtekintti az ebben esetlegesen szereplő korábbi orvosi dokumentációt. Az orvos megkérdezi a betegtől a kórelőzményt, és a jelen panaszokat. A beteg által hozott korábbi írásos orvosi dokumentációt az orvos átolvassa, a szükséges adatokat az ambuláns lapon rögzíti, majd hiánytalanul visszaadja ezeket a betegnek.

Ezt követően az orvos általános szemészeti vizsgálatot végez. Az orvos vagy az orvos utasításainak megfelelően az asszisztens a vizsgálat során észlelteket rögzíti a számítógépsben az ambuláns lapon, majd az orvos rögzíti a véleményt, a kórismét, a további vizsgálatokra vonatkozó, ill. terápiás

EGYSÉGSZINTŰ MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

Általános szemészeti ambulancia

javaslatokat. Az esetleges visszarendelést az orvos az ambuláns lapon szintén jelzi. A vizsgálat végén az orvos a leírtakról a beteget szóban is tájékoztatja és az ambuláns lapot a betegnek átadja. A saját lábán, vagy mentőszolgálat által sürgősséggel beszállított betegek fogadása is az általános ambulancián történik munkanapokon reggel 8 órától az ügyeleti idő kezdetéig. Ezen kívül eső időszakokban a sürgősségi eseteket az ügyeletes orvos fogadja. Amennyiben a beteg sürgős intézeti (osztályos) felvételét az ambuláns orvos valóban szükségesnek tartja, az ambuláns orvos a beteget előzetes, az osztályvezetővel történő telefon egyeztetést követően a felvételes osztály beosztott orvosához irányítja. Amennyiben az intézeti felvétel nem indokolt, a beteget soron kívül ambuláns ellátásban részesíti az ambulancia orvosa. Amennyiben az intézeti felvétel indokolt és a betegnél elsődlegesen nem szemészeti probléma áll fenn, és a beteg állapota lehetővé teszi a továbbszállítást, az ambuláns orvos a beteget a szakvizsgálatot követően ambuláns lappal a szállítást végző mentőegységgel továbbküldi az illetékes intézménybe. Az ambuláns lapon a beteg panaszait, állapotát, szemészeti tüneteit, a véleményt, valamint a továbbküldés tényét és helyét fel kell tüntetni. Amennyiben a beteg részletes orvosi felvilágosítás ellenére sem kíván az osztályon maradni, ezt két tanú jelenlétében aláírásával hitelesíti az ambuláns lap erre vonatkozó részén. Egyes esetekben szükség lehet a beteg néhány órás ambuláns megfigyelésére, ilyen esetekben a beteget az ambuláns orvos szintén a felvételes osztályra irányítja az osztályvezetővel történt előzetes megbeszélést követően. A felvételes osztály orvosai végzik a beteg megfigyelését, és az osztályvezető dönt a beteg további szükséges vizsgálatairól, esetleges kezelés szükségességéről, ill. fekvőbetegként való felvételéről vagy hazabocsátásáról. Utóbbi esetben az ambuláns lapot a beteget vizsgáló orvos készíti el, aláírja és pecsétjével hitelesíti. Amennyiben a beteg megfigyelése az ügyeleti időre is kitolódik, úgy az osztályos orvos köteles tájékoztatni az ügyeletes vezetőt.

7.2. A betegvizsgálat rendje

A betegvizsgálat részletes menetét a szakrendeléseken a működési rend, a protokollok és a szakma szabályai határozzák meg.

Amennyiben a kórisme felállításához vagy a beteg állapotának tisztázásához az orvos további vizsgálatokat vagy beavatkozásokat tart szükségesnek, ezek lényegéről és az esetleges szövődmények lehetőségéről tájékoztatni kell a beteget, vagy a törvényes képviselőjét.

A helyben (klinikán), ill. valamely szomszédos klinikán elvégezhető vizsgálatokat sürgős esetben az adott műszeres vizsgálatban jártas, adott laboratóriumba éppen beosztott orvos az ambuláns orvos kérésére elvégzi, nem sürgős esetben pedig erre a beteg előjegyzést kap. A beteg a szükségesnek tartott speciális szemészeti vizsgálatokra (látótér, OCT, ultrahang, stb.), valamint egyéb, előjegyzéses vizsgálatokra beutalót kap, és a labor megközelítéséről, valamint a vizsgálat mibenlétéről a beteget az orvos szóban tájékoztatja. A többi, házi orvos által is rendelhető vizsgálatra (pl. laborvizsgálat, a beteg más szakorvoshoz irányítása) a szemész szakorvos javaslatot tesz az ambuláns lapon.

Amennyiben a beteg állapota nem teszi lehetővé, hogy a sürgősnek ítélt vizsgálatra önállóan elmenjen, az asszisztens betegkísérőt vagy beteghordót hív, aki a beteget visszaérkezéséig kíséri, szállítja és gondoskodik a beteg dokumentációjának megőrzéséről. Amennyiben más intézetbe való sürgős továbbirányítás válik szükségessé, és az orvos úgy ítéli meg, hogy a beteg egyedül vagy gyalog nem mehet, az asszisztens mentőt hív.

EGYSÉGSZINTŰ MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

Általános szemészeti ambulancia

Amennyiben a beteg részletes orvosi felvilágosítás ellenére nem egyezik bele a további vizsgálatokba, a visszautasítást saját aláírásával az ambuláns lap erre vonatkozó részén két tanú jelenlétében hitelesíti. Cselekvőképtelen, ill. korlátozottan cselekvőképes beteg a törvényi előírásoknak megfelelően nem utasíthat vissza vizsgálatot, ill. beavatkozást.

A beteg nem utasíthatja vissza az életfenntartó vagy életmentő beavatkozást, ha várandós és előre láthatóan képes a gyermek kihordására.

7.3. Az iránydiagnózis felállítását követő teendő

Amennyiben különösebb terápiás beavatkozásra nincs szükség, az orvos a beteget ellátja életmódbeli tanácsokkal.

Indokolt esetben az orvos a beteg részére gyógyszert rendel. Ilyenkor a beteget fel kell világosítani a gyógyszer lehetséges hatásairól és az esetlegesen várható, gyakran előforduló mellékhatásokról, valamint ezek elhárításához szükséges tennivalókról, továbbá a szemcseppek használatával, gyógyszerek bevételével összefüggő utasításokról (étkezéssel való összefüggés, napi adagolás, stb.). Az orvos meggyőződik az eddig alkalmazott gyógyszerekkel való lehetséges kölcsönhatásról.

Az orvos a beteg gyógyszeres kezeléséről az ambuláns lapon nyilatkozik, és a beteget a családorvoshoz irányítja. Ha a kezelés szempontjából haladéktalanul szükséges, a beteget recepttel látja el, ebben az esetben az ambuláns lapon feltünteti, hogy melyik gyógyszerből hány dobozzal írt fel.

Ha a beteg nem tudja a jelenleg is szedett gyógyszereit biztonsággal felsorolni, bemutatni, akkor a terápiás javaslatot csak írásban kapja meg a beteg (nem kap receptet), hogy családorvosa tudja egyeztetni az eddigi gyógyszereléssel.

Azonos hatású és hatóanyagtartalmú gyógyszerek közül az OEP irányelveinek megfelelően az orvos a beteggel történt egyeztetés után lehetőség szerint választhat, felhívja a beteg figyelmét, ha van olcsóbb gyógyszer is.

Ha a beteg közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezik, részére az orvos – ha csak lehetséges – olyan gyógyszert rendel, amely szerepel a mindenkori aktuális „A közgyógyellátottak részére térítésmentesen rendelhető gyógyszerek” listáján.

Vény nélkül is kiadható gyógyszer rendelése esetén az orvos a beteg részére a gyógyszer pontos nevét és adagolását feltünteti az Ambuláns lapon.

A vények kiállítása történhet kézzel vagy gépi úton. A BNO kódot fel kell tüntetni a recepten. Az orvos mindkét esetben gondoskodik a receptek szabályszerű kiállításáról és a vényt aláírásával és bélyegzőjének lenyomatásával látja el. Amennyiben az orvos jogosultsága folytán a gyógyszert külön támogatással (eü.emelt és eü.kiemelt) rendel, ennek pontos tényét (gyógyszer neve, kiszárlása, hatáserőssége és felírt pontos mennyisége) ráírja az Ambuláns lapra. Rögzíteni kell a gyógyszer kedvezményes felírására történő jogátadást is a családorvos részére. Ilyen esetben a jogcímet, a térítési kategóriát és a pontos időtartamot fel kell tüntetni az Ambuláns lapon. A medsol rendszerben erre „szakmaspecifikus űrlapok” néven külön formula szerepel.

EGYSÉGSZINTŰ MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

Általános szemészeti ambulancia

Minden, az orvos által felírt gyógyszernek szerepelnie kell az Ambuláns lapon a javasolt gyógyszerek között.

Egyes esetekben szükségessé válhat a beteg részére valamely gyógyászati segédeszköz rendelése. A gyógyászati segédeszközre vonatkozó javaslatot és a receptre való felírás tényét rögzíteni kell az Ambuláns lapon.

7.4. A beteg elbocsátása

Minden távozó beteg ambuláns lapot kap, melyet a MedSolution számítógépes programmal készítünk.

Az ambuláns lap minimálisan tartalmazza:

- a beteg azonosító adatait
- a beteg megjelenését és távozását (év, hó, nap, óra, perc)
- diagnózist (véleményt) (új beteg esetén a kórelőzményt és a statust is)
- a megtörtént vizsgálatok eredményét
- javasolt terápiát,
- ha szükséges, javasolt további szakvizsgálatot
- ha szükséges, a kontroll időpontját,
- dátumot, orvos aláírását, pecsétlenyomatát.

Az ambuláns lap egy példányban készül, egy példányt kap a beteg, az ambuláns lap átvételét az orvos MedSol makro használatával igazolja, amely felhasználói azonosítójához köthető és ellenőrizhető.

Ha a betegnél valamilyen kiegészítő vizsgálat válik szükségessé, akkor az előzőekben foglaltak szerint kell eljárni, ambuláns lappal el kell látni, majd a más szakrendelés eredményével kontroll vizsgálatra vissza kell rendelni.

Ha a beteg beutalóval jelentkezett vizsgálatra illetve konzíliumra, a vizsgálat és diagnózis megállapítását követően írásban rögzített szakorvosi véleménnyel – ambuláns lappal - a beutaló orvosához kell visszairányítani.

Ha szükséges, az orvos a beteget felveszi a Klinika fekvőbeteg osztályára. Ez történhet sürgősséggel, azonnali hatállyal, ekkor a beteg elhelyezése és további ellátása a felvételes osztályon történik. A beteget az asszisztensnő vagy az asszisztensnő kérésére a beteghordó kíséri fel az osztályra.

A beteg hazabocsátásakor, vagy más intézménybe történő továbbirányításakor, ha a beteg állapota megkívánja, részére az asszisztensnő betegszállítást igényel. Ehhez a szükséges szállítási utalványt az orvos aláírja, lepecsételi. Az elszállításáig a beteg – az orvos döntése alapján - vagy a közös váróhelységben vár, ha a beteg állapota szükségessé teszi (főleg ügyeleti időben válhat szükségessé) - valamelyik osztályon várakozik, az ott dolgozó nővérrel megbeszélve a felügyeletet.

Ha a beteg más helységben lakik, a visszautazáshoz kérésére a jogszabályokban meghatározott útköltség utalványt kell kiállítani az orvosnak. Ennek tényét rögzíteni kell az ambuláns lapon. Ha a

EGYSÉGSZINTŰ MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

Általános szemészeti ambulancia

beteg útiköltség igazolással jelentkezett, azt dátummal ellátja a szakrendelés/ambulancia és leigazolja a megfelelő helyen az orvos aláírással, orvosi pecséttel, a szakrendelés pecsétjével. Ennek tényét rögzíteni kell az ambuláns lapon.

A beteg kérésére a munkáltató / iskola felé igazolást állít ki az orvos a rendelésen való megjelenésről. Az igazolás csak egy napról szólhat (illetve az obszerváció idejéről). Az igazoláson csak a beteg adatait, a megjelenés tényét kell szerepeltetni, ill. amennyiben fertőző és közösségbe nem mehet, ennek tényét.

Amennyiben a más klinikán fekvő beteg konzíliumba érkezett az általános ambulanciára, az orvos, ha a beteg állapota indokolja, kérheti a más klinika alkalmazásában álló, a beteget kísérő beteghordót, hogy várja meg a vizsgálat végét. Ebben az esetben az ambuláns orvos a beteget soron kívül fogadja. Amennyiben ez nem szükséges, a vizsgálat végén az ambulancia asszisztense a meghagyott mobiltelefonszámon értesíti a betegkísérőt, hogy jöhet a betegért.

7.5. A rendkívüli esetekben követendő tevékenységek rendje

Az ellátás megtagadásának joga

Az orvos a beteg ellátását ideiglenesen vagy véglegesen megtagadhatja a vonatkozó jogszabályok alapján, ha a beteg a számára előírt kötelezettségeit megszegi. (1997. Eü. törvény).

Az orvos a beteg ellátását ideiglenesen megtagadhatja, ha a beteg olyan állapotban jelentkezik ellátásra, mely meggátolja a megfelelő együttműködését a vizsgálatban, illetve a kezelés során, vagy az adott utasítások megértésében (ittas, kábítószer nyilvánvaló hatása alatt áll, zavart), kivéve, ha ez a betegségből adódik. Ilyenkor is el kell végezni az akut életveszély elhárítását, vagy a hirtelen egészségromlás megakadályozása érdekében a szükséges beavatkozásokat. Ha erre nincs szükség, az orvos a beteget más időpontra visszarendeli és felvilágosítja őt, vagy kísérőjét a megfelelő állapotban történő újabb megjelenés feltételeiről. Zavart, illetve kábítószer nyilvánvaló hatása alatt álló betegnél az orvos kezdeményezheti az illetékes szakrendelésre történő beutalást. Ilyen esetben is minden távozó, vagy elutasított beteg ambuláns lapot kap.

Az orvos a beteg ellátást véglegesen az Egészségügyi Törvényben foglalt feltételek esetén tagadhatja meg.

7.6. Egyéb a biztonságot érintő rendkívüli események

Aggresszivitás, veszélyes fenyegetés, ittas beteg/látogató/kívülálló személy esetén, ha a szakrendelő munkáját és az itt lévő betegeket fenyegeti, az asszisztensnek, vagy az orvosnak a biztonsági szolgálat dolgozóját, majd rendészt kell haladéktalanul hívnia. Lopás észlelésekor az ambulancián/szakrendelőn dolgozóknak rendészt és/vagy rendőrséget kell haladéktalanul értesíteni, a nyomok érintetlenül hagyásával.

7.7. Akut életveszély

Ha a beteg vagy kísérője várakozás közben, az ambulancián, szakrendelésen hirtelen rosszul lesz, és újraélesztés válik szükségessé, az újraélesztést a szakma szabályai szerint azonnal el kell kezdeni. Az ehhez szükséges eszközökkel, gyógyszerrel az ambulancia rendelkezik, az eszközök

EGYSÉGSZINTŰ MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

Általános szemészeti ambulancia

működésképes folyamatos készenlétéért az ambuláns asszisztensnő felelős. Defibrillátor, hordozható lélegeztető gép a Klinika műtő előkészítőjében áll rendelkezésre, ahonnan az eszköz a szakképzett személyzet által a beteghez szállítható.

7.8. Általános rendelkezések

Rendkívüli helyzetben az intézmény minden dolgozója köteles az intézet vezetőjének (távollétében a helyettesének/ügyeletvezetőnek), illetve a katasztrófa elhárítási szolgálatnak az utasításait mindenben haladéktalanul követni. Az intézet igazgatóját minden rendkívüli eseményről értesíteni kell.

A munkatársak tevékenységük során kötelesek az érvényes munkavédelmi és tűzvédelmi szabályokat betartani, és rendkívüli esemény esetén is az ebben leírtak szerint eljárni.

7.9 Betegek reklamációjának kezelése

A betegek a váróhelységben kifüggesztett ismertetőik alapján megtudhatják, hogy hová fordulhatnak a panaszaikkal.

Amennyiben az ambulancia/szakrendelő dolgozóihoz fordul a beteg a panaszával, erről tájékoztatni kell a rendelőt végző orvost, aki a beteggel megpróbálja megbeszélni, ha lehetséges, orvosolni a panaszt.

Amennyiben a beteg továbbra is elégedetlen, a betegjogi képviselő felkeresése előtt az ambulancia vezetőjéhez, ill. az intézetvezetőhöz is fordulhat panaszával.

8. KAPCSOLATTARTÁS MÁS EGYSÉGEKKEL, INTÉZMÉNYEKKEL

Szabályozást lásd SE-MK 7.2.3. Kapcsolattartás az egyetemi polgárokkal, partnerekkel és a betegekkel fejezeténél.

9. KÉPZÉS, TOVÁBBKÉPZÉS

A Klinika általános ambulanciáján dolgozó orvosok rendszeresen részt vesznek Klinikán folyó ill. külső szervezésben történő szakmai továbbképzéseken. A reguláris graduális oktatási tevékenységük mellett szakmai továbbképző ill. speciális postgraduális továbbképző előadásokat ill. kurzusokat tartanak.

10. ANYAGOK, ESZKÖZÖK RENDELÉSE

Az egyszer használatos, steril eszközöket, egyéb fogyóeszközöket a klinika gazdasági vezetőjétől az asszisztensnő igényli, ügyelve, hogy mindig legyen megfelelő mennyiség a szakrendelés lebonyolításához. A felhasználandó fogyóanyagokat áttekinthetően és biztonságosan kell tárolni a csomagoláson feltüntetett körülmények között. Gondoskodni kell a fogyás rendszeres figyeléséről és időben történő pótlásáról, a lejáratú idő ellenőrzéséről és az időközi leltárok elvégzéséről.

EGYSÉGSZINTŰ MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

Általános szemészeti ambulancia

Biztosítani kell a műszerek és mérőeszközök karbantartását, kalibrálását, rendszeres ellenőrzését, illetve meghibásodás esetén javítását. Meghibásodás esetén az asszisztens jelenti a hibát a klinika gazdasági vezetőjének, aki megteszi a további lépéseket a hibák kijavításához.

11. DOKUMENTÁCIÓ

11.1. A dokumentáció kezelése

Az orvosoknak és asszisztensnőknek gondoskodni kell a jogszabályokban meghatározott **adminisztratív** jellegű dokumentáció vezetéséről. A statisztikai adatok szolgáltatásáért a felvételi iroda adminisztrátorai felelősek.

11.2. Jelentési kötelezettség

Egyes különleges esetekben az orvos **bejelentési kötelezettséggel** bír közvetlenül a beteg észlelése után. Daganatos betegek esetén a számítógép diagnózis mezőjében kell a daganat felismerésére, kiterjedésére vonatkozó adatokat rögzíteni. Ezek alapján centrumszinten végzik el a szükséges bejelentést.

12. AZONOSÍTÁS, NYOMON-KÖVETHETŐSÉG

Archiválás

Az **Ambuláns lapokat** a MedSol rendszerben, elektronikusan tároljuk.

13. TAKARÍTÁS

A helyiségek általános tisztaságát az egész klinikára vonatkozó takarítási rend határozza meg. Minden szakrendelésen gondoskodni kell a sterilitás és a megfelelő higiénés feltételek biztosításáról. (**SE-ME-08**)

14. HULLADÉKKEZELÉS MÓDJA

A veszélyes hulladékok rendeltetésszerű kezelése, azoknak az előírt tartókban való összegyűjtése szabályzatban leírtak szerint történik. (**SE-SZEM-MU-01 Hulladékkezelési utasítás**)

15. HIVATKOZÁSOK LISTÁJA

- **SE-MK** Minőségirányítási Kézikönyv
- **SE-ME-08** Infekciókontroll eljárás
- **SE-SZEM-MU-01** Hulladékkezelési Munkautasítás
- **SE-SZEM-ALTA-MU-01** Várólista kezelés

EGYSÉGSZINTŰ MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

Általános szemészeti ambulancia

- **SE-SZEM-ALTA-MU-02** Általános Ambulancia belső működési szabályzata
- **SE-SZEM-ALTA-MU-03** Járóbeteg ellátási orvosi dokumentációs protokoll
- **SE-SZEM-ALTA-MU-04** Járóbeteg ellátási kódolási protokoll
- **SE-SZEM-ALTA-MU-05** Szemcseppek és szemészeti készítmények alkalmazási és tárolási protokollja
- **SE-SZEM-ALTA-MU-06** Visus felvételi protokoll

16. MELLÉKLETEK, ADATLAPOK JEGYZÉKE

- SE-SZEM-BA-J1 Értesítés-az OEP nyilvántartásban való nem szereplésről
- SE-SZEM-BA-J-2 Elismervény-kezelési és ápolási költség tartozásról
- SE-SZEM-BA-J-3 Bestaetigung-elismervény német nyelven
- SE-SZEM-BA-J-4 Acknowledgement-elismervény angol nyelven
- SE-SZEM-BA-J-5 Orvosi igazolás, orvosi beutalás-igazolás
- SE-SZEM-BA-J-6 Sterilizálási napló
- SE-SZEM-BA-J-7 Betegszállítási utalvány
- SE-SZEM-BA-J-8 Mentési utalvány
- SE-SZEM-BA-J-17 Számlatömb
- SE-SZEM-BA-T-18 Utazási utalvány
- SE-SZEM-BA-F-48 Takarítási napló
- SE-SZEM-ALTA-BA-01 Heti Orvosi beosztás sablonja